

НАША

08 | 2026

НОВОАПОСТОЛЬСЬКА

СІМ'Я

ЖУРНАЛ НОВОАПОСТОЛЬСЬКОЇ ЦЕРКВИ

ЯК ЛЮБИТЬ ТЕБЕ БОГ
Богослужіння Першоапостола
у м. Плауені / Німеччина,
22 лютого 2026 року

ТОМУ ЩО
МИ ГРІШНИКИ
Учення про первородний гріх

Хрещення

Союз з Богом

ЗМІСТ

5

ІМПУЛЬС

- 3 Мова серця
(Думки Першоапостола)

БОГОСЛУЖІННЯ

- 4 Першоапостол у м. Плауені /
Німеччина, 22 лютого 2026 року

ХРЕЩЕННЯ

- 12 Тому що ми грішники
(Учення про первородний гріх від
Апостола Павла до наших днів)
- 14 Радикальний початок
(Як змінювалося розуміння хрещення
упродовж століть)
- 19 Утрата довіри й контролю
(Про значення води в Біблії)

23

ТОЧКА ЗОРУ

- 21 Двоскладове хрещення
(Апостол Мартін Райнбергер)

ПОРАДИ БАТЬКАМ

- 22 Як допомогти дитині, якщо її цькують?

КОРОТКІ РЕПОРТАЖІ

- 23 **Україна.** Святкові богослужіння
Апостола Будника в окрузі «Схід»

Мова серця

Дорогі брати і сестри,

минуло ось уже декілька тижнів з того дня, як я був зведений у сан Першоапостола. Від щирого серця дякую вам за ваші молитви, за вашу підтримку, а також за всі добрі думки й привітання. Будьте впевнені: я теж молюся за всіх вас.

Окрім того, цьогорічна П'ятидесятниця значила для нас значно більше, ніж просто зміна церковного керівництва. У центрі уваги перебувала згадка про зішестя Святого Духа й про Його діяння. Він спрямовує наш погляд на Ісуса Христа й таким чином на істину, яка підтримує нас і надає нам орієнтир.

В Ісусі ми пізнаємо, ким Бог є для нас: не далеким, мовчазним і байдужим, а Богом, Який наближається до нас, Який упокоює Себе і став людиною, аби перебувати разом з нами. Він ділить з нами наше життя й наші страждання; і навіть там, де панують ненависть, насильство й презирство, Він відповідає любов'ю: «Отче, прости їм».

Для тих, хто дивиться на Христа саме так, слова нашого цьогорічного девізу є обіцянкою: «Не бійся, тільки віруй!» У той час, коли багато людей не впевнені, стурбовані й налякані, ці слова є Божественною відповіддю Утішителя, бо досконала любов проганяє геть страх. Нехай любов Христа торкнеться наших сердець, аби страх втратив свою силу.

Бог любить тебе, ти потрібний Йому і є безмежно цінним для Нього – так само, як і твій ближній.

П'ятидесятниця дарує мову серця, мову, яка єднає, підбадьорює і творить мир.

Там, де розмовляють цією мовою, уже на землі розпочинаються небеса.

Із щирою любов'ю,
ваш

Гельґе Мучлер

Як любить тебе Бог

22 лютого 2026 року в м. Плауені (Північна та Східна Німеччина) відбулося богослужіння за участю Першоапостола (сьогодні на відпочинку) Жана-Люка Шнайдера. Апостола Ральфа Віттixa провели на заслужений відпочинок. Єпископ Майк Гюнтер Дітель, його наступник, був зведений у сан Апостола. В основу проповіді було покладено біблійну цитату з Послання Якова 2, 8.

Отже, коли ви виконуєте царський Закон згідно з написаним:

Люби свого ближнього, як самого себе, — добре робите.

Якова 2, 8

(пер. Р. Турконяка)

Сердечно улюблені брати і сестри, Бог присутній сьогодні тут, для кожного з нас. Ми зібралися разом з різних причин. Одні шукають утіхи. Бог тут, аби потішити. Іншим потрібна допомога. Бог тут, аби допомогти. Треті шукають поради на майбутнє. Бог тут, аби вказати їм шлях. Де-хто тут, аби подякувати Богові. Бог тут, і Він приймає вдячність.

Усі ми тут, аби підготуватися до Другого Пришестя Ісуса Христа. Це найвеличніша Божа справа. І ми також тут, аби налаштуватися на недільне богослужіння для померлих. Потім ми разом помолимося за душі з потойбічного світу, аби й вони знайшли спасіння.

Навіщо ми молимося за померлих? Чи дієві наші заступницькі молитви? Так, і на це є вагомі причини. По-перше, ми любимо свого ближнього. Ми думаємо не тільки про себе, а й про нього. Бог уклав Свою любов у наші серця, і ця любов рухає нами. Ми дивимося ширше, дивимося за межі особистих інтересів і розу-

міємо, що багато людей потребують спасіння. Наші заступницькі молитви є вираженням любові до ближнього.

По-друге, заступницькі молитви свідчать про нашу віру. Ми віримо у вічне життя. Незалежно від того, що пережили люди на землі, якщо вони здобудуть вічне життя, то зазнають вічне щастя. Наші молитви відображають цю віру.

По-третє, ми довіряємо Богові. Коли ми молимося, то таким чином виражаємо думку: «Ти можеш допомогти. Усім. Будь ласка, зроби це». Наша молитва – це вияв нашої довіри.

По-четверте, наші заступницькі молитви об'єднують нас з Христом. Він є заступником усіх людей. Молячись за інших, ми наслідуємо Його приклад і поглиблюємо наше єднання з Ним.

І, по-п'яте, спільна молитва укріплює наше єднання. Коли ми спільно молимося за померлих, то це об'єднує нас.

Отже, наші заступницькі молитви діють насамперед у нас самих: вони укріплюють нашу любов, нашу віру, нашу довіру, наше єднання з Христом та один з одним. А що вони дають померлим? Ми точно не знаємо. Але ми твердо віримо, що вони є дієвими. І в Біблії неодноразово зустрічаються свідчення про віруючих, які молилися за померлих.

Як це працює, я не можу пояснити. Але я знаю, що молитви за мене є результативними: багато братів і сестер роблять це роками. Я не знаю, хто, коли і як часто. Не знаю, як саме це висловити. Але я відчуваю це і можу сказати, що живу цим. Чимало людей, які проходять через випробування, кажуть одне й те ж:

«Я відчуваю, що за мене моляться». І те, що стосується нас, живих, стосується також і душ з потойбічного світу. Тому ми молимося, аби Бог подарував їм спасіння.

Заповіді любові

Тепер перейдемо до нашої біблійної цитати. У Якова були підстави для занепокоєння: він на-полегливо застерігав від того, аби робити між членами громади різницю, і вимагав, аби до всіх ставилися однаково. Точна причина не з'ясована, однак текст дозволяє припустити, що до багатих ставилися більш прихильно. З ними поводитися привітно, ймовірно, сподіваючись, що вони зроблять щедрі пожертви або ще якимось допоможуть. Бідних, навпаки, відтісняли на узбіччя, бо вважали їх тягарем. Апостол Яків дав виразно зрозуміти, що цього робити не слід: ви не повинні надавати перевагу багатим лише тому, що розраховуєте на власну вигоду. Полюби ближнього свого, як самого себе.

Він, таким чином, посилався на заповідь Старого Завіту: *«Люби свого ближнього, як самого себе»* (Левит 19, 18). Згодом Ісус у Нагірній проповіді підкреслив важливість цієї заповіді. Він пояснив, що вона узагальнює увесь Божий закон. І застосував її на практиці: *«Як хочете, щоби чинили вам люди, — чиніть [і ви] їм так само!»* (Від Луки 6, 31). Проста й зрозуміла порада, яка показує, у чому суть любові до ближнього. Це золоте правило зустрічається не тільки в християнстві, а й у багатьох інших релігіях і культурах. Воно є вираженням здорового глузду: стався до інших так, як би ти хотів, щоб вони ставилися до тебе.

Згодом Ісус надав цій заповіді ще глибшого змісту. Він мовив Своїм учням: *«Ось Моя заповідь: щоб ви любили один одного так, як Я вас полюбив»* (Від Івана 15, 12). Це вимога найвищого порядку. *«Любіть один одного, як Я полюбив вас»*. Вона означає: люби свого ближнього, бо Бог любить тебе; і люби свого ближнього так, як Бог любить тебе. Для нас, християн, для учнів Ісуса Христа, для дітей Божих – це стандарт. Люби свого ближнього так, як Бог любить тебе, адже Бог любить тебе.

Але як Бог любить? Якими є прояви Його любові? Він, перш за все, створив тебе. Без Нього тебе б не було. Це перший прояв Його любові: Він хотів саме тебе. Ти – не випадковість, не примха природи. Твоє життя виникло за Божою волею. Він зажадав тебе,

покликав тебе до життя. Це перший доказ Його любові: Він створив тебе. Ти живеш, бо Він захотів цього.

Але на цьому Божя любов до тебе не закінчується. Він, окрім цього, турбується про тебе. Він дає тобі повітря для дихання, їжу для життя, усе, чого ти потребуєш. Творець піклується про Своє творіння і про створених Ним. Він піклується про тебе. Це – другий прояв Його любові.

Вона сягає ще далше. Бог прагне спілкування з тобою. Він не тільки створив, а й забезпечує тебе, аби ти міг жити більш-менш гідним життям тут, на землі. Його мета значно вища: Він хоче, аби ти був з Ним і перебував у єднанні з Ним – навіки вічні. Це бажання близькості до тебе є настільки великим, що Він послав Свого Сина. Ісус прийшов на землю і пожертвував Собою, аби ти міг досягнути спілкування з Богом. Саме такою є Божя любов: Він створив тебе, Він піклується про тебе, і Він віддав Свого Сина, аби ти перебував разом з Ним.

Більше того. Він проклав шлях, який дає тобі можливість отримати єднання з Ним. Неважливо, де ти перебуваєш, як ти почуваєшся, що ти пережив або чим саме ти зараз зайнятий – цей шлях прокладено для тебе. Якщо ти підеш ним, то збудеш єднання з Богом. Саме такий шлях Він підготував для тебе. Він тут, сьогодні, зараз. Такою є Божя любов. Вона призначена для всіх. Якщо ти забажаєш, то можеш здобути спасіння. І коли ти ступиш на цей шлях, то Він супроводжуватиме тебе Своїм словом, таїнствами і Своєю милістю. Навіть якщо ти сто разів впадеш, Він допоможе тобі підвестися. Це четвертий аспект Божої любові: Він прагне спілкування з нами і для цього прокладає шлях. Цей шлях розпочинається саме там, де ти зараз знаходишся. Звідси ти можеш потрапити в Боже Царство. Шлях прокладено, і Бог підтримує тебе на ньому, незалежно від того, що ти робиш або як ти поводишся. Він завжди передбачить для тебе шлях і запропонує Свою допомогу: *«Продовжуй іти! Ти впораєшся з цим. Я з тобою. Я допоможу тобі. Я наділю тебе Своєю милістю і Своєю силою. Ти зможеш пройти цей шлях»*.

П'ятий і останній аспект Божої любові: Він поважає твою свободу. Він ніколи й ні до чого не змушує тебе. Йому було б легше сказати: *«Якщо ти цього не зробиш, то Я покараю тебе»*. Але Він не робить цього. Він залишає за тобою право вибору. Тільки якщо ти захочеш.

≈ Першоапостол (сьогодні на відпочинку) Жан-Люк Шнайдер за вівтарем у церкві в Плауені

≈ Помічник Першоапостола (сьогодні Першоапостол) Гельге Мучлер, Апостол Ніл Вудман, Окружний Апостол Девід Хейнс та Апостоли Ральф Вікарісманн, Єнс Корбін (частково прихований), Дірк Шульц та Гельмут Каспер (зліва направо).

Ти не мусиш. Ти можеш. Тобі дозволено. Він запрошує тебе: «Будь ласка, приходи!» Жодного примусу, жодного насильства. Він поважає твою свободу. Саме такою є Божа любов.

Бажати вічного життя

Люби свого ближнього, як Бог любить тебе. Люби свого ближнього так, як ти любиш самого себе. Але як любити себе? Дуже просто: люби себе так, як Бог любить тебе. Дивись на себе як на Боже створіння, створене, улюблене. Усвідом свою цінність. Твоя цінність не залежить від твоїх досягнень. Не вимірюй її ані успіхом, ані невдачами, і тим паче думкою інших людей. Неважливо, що говорять про тебе у соціальних мережах чи деінде. Твоя цінність вимірюється лише Божою любов'ю до тебе. Він створив тебе і любить тебе таким, яким ти сьогодні є, незалежно від того, що було раніше. У цьому полягає твоя цінність. Збагни її. Люби себе так, як Бог любить тебе.

Любити себе – означає добре турбуватися про себе. Бог дарував тобі життя, і ти несеш за нього відповідальність. Любов до себе проявляється в тому, що ти розумно й дбайливо ставишся до свого тіла й до свого життя.

Стеж за своїм фізичним і психічним здоров'ям. Використовуй свої таланти й сили, аби отримати від них максимум користі. Турбуйся про своє життя – це твоє завдання. Люби себе. Стався до свого тіла й психіки з повагою. Не піддавайся невинуватим ризикам. Особливо в молодості підстерігає небезпека проявити необачність. Бережи себе – це частина любові до себе.

Люби себе. Бажай собі найкращого. Найкраще – це вічне єднання з Богом, вінець любові до себе. Я прагну для себе найвищого, чого тільки може домогтися людина: близькості з Богом. І чого б це не коштувало, я готовий заплатити ціну. Я не знаю, чи є щось подібне в Німеччині. У Франції є відома компанія, яка постійно використовує таке рекламне гасло: «Ти того вартий. Дозволь собі наші продукти. Ти того вартий». Я бажаю собі вічного єднання з Богом! Я бажаю собі найкращого. Я вартий того. Я хочу цього єднання, чого б це мені не коштувало. Заради цього я готовий відмовитися від «старого Адама», пожертвувати ним. Для мене це не має жодного значення. Бо це найважливіше.

Хтось мріє про великий будинок, інші – про басейн чи розкішний автомобіль. Заради цього вони готові на все, відмовляються від усього.

АПОСТОЛ РЕНЕ ФОЛЬМАНН:

Апостол Фольманн (Західна Німеччина) привернув увагу до поради Ісуса, Який сказав: «Якщо не будете як діти»: «Чим менші діти, тим їх менше цікавить, хто саме в цей момент стоїть перед ними. Хтось, хто дивно виглядає, дивно говорить або ж дивно поводить? Для найменших це не має жодного значення. Якщо у них склалося враження, що хтось потрапив у біду чи потребує допомоги, то вони допомагають. Вони ще не піддаються впливові. Дорогі діти, збережіть це в собі. Якщо ми, дорослі, коли-небудь скажемо вам: «До цього не звертайся» або: «Вони якісь дивні», - не слухайте нас, дорослих. Зберігайте в собі свою дитячу віру, свою дитячу любов до ближнього. І для нас, дорослих, мої дорогі, це також є стандартом».

АПОСТОЛ РАЛЬФ ВІТТІХ:

Апостол Віттіх (Північна та Східна Німеччина) сказав: «Люби свого ближнього, як самого себе. Ми проповідуємо це роками, але я завжди якось оминав другу частину. Любов до себе довгий час вважалася радше недоречною. Але сьогодні нам дали зрозуміти, чому ми можемо любити себе: тому що Бог любить нас. І стало зрозуміло, як Бог ставиться до нас. Образ нашого Бога був виразно представлений. Бог вище всього, що тільки може уявити собі людина. Наше переконання ґрунтується на Божій любові. У мешканців Верхньої Франконії є приказка: «Якщо ти сам собі не подобаєшся, то й інших не зможеш полюбити». Воно так і є: якщо ти не знаєш, що Бог любить тебе, і не поважаєш себе, то й ближнього не зможеш поважати».

ПОМІЧНИК ОКРУЖНОГО АПОСТОЛА МАРТИН РАЙНБЕРГЕР:

Апостол Райнбергер (Південна Німеччина) сказав, що тепер він краще розуміє, що означає: «Бог створив нас за Своїм образом і подобою». «Бог любить нас. Тому нам дозволено любити себе так, як Бог любить нас, і ми можемо любити свого ближнього так, як Бог любить його, бо є подобою Бога». Потім Апостол розмірковував над тим, як грішниця омивала ноги Ісуса (від Луки 7, 36–50). Фарисей Симон вважав недоречним, що Ісус спілкувався з грішницею, проте Ісус дозволив їй зробити Йому добро. Він прийняв цей жест від людини, яка не була досконалою. Апостол провів паралель зі служінням священнослужителів: «Біля вівтаря теж стоїть недосконала й грішна людина. Тож робімо самим собі добро, приймаючи слово, прислухаючись до нього і відповідно поступаючи!»

Це їхнє бажання, і вони реалізують його. Я бажаю подорожувати світом? І я це дозволяю собі... По-бажай собі вічного життя! Сплати за те ціну, яка потрібна. Пожертвуй «старим Адамом». Якщо ти справді любиш себе, то обереш правильний шлях, шлях послуху у вірі, шлях слідування. Не будь нерозсудливим, не піддавайся зайвим ризикам, а обирай безпечний шлях. Зроби собі приємність. Відгукнися на заклик Ісуса Христа.

Бог пропонує тобі Свою допомогу. Прийми її! Скористайся нею! Це найкраще, що ти можеш зробити. Люби себе. Прийми рішення на користь вічного життя. Обирай безпечний шлях, не захоплюйся нісенітницями. Прийми допомогу й милість, які Бог дарує тобі.

І останнє: оберігай свою свободу. Будь вільним. Ти прийняв рішення, що бажаєш вічного життя, що хочеш слідувати за Ісусом Христом. Не позбавляй себе цієї свободи. Ніхто не може змусити тебе відмовитися від твоєї мети. Ніхто не може завадити тобі в цьому. Вони можуть говорити, писати, поводитися як завгодно.

А я вільний. Я прийняв таке рішення і воно є остаточним. Я не дозволяю нікому впливати на

себе, не дозволяю себе стримувати. Я вільний у Христі. Я хочу увійти в Царство Боже. Робіть що завгодно, а я вільний.

А що означає любити ближнього, як самого себе? Подивися на свого ближнього саме так, як Бог дивиться на нього. У нього є власна індивідуальність, свої сильні й слабкі сторони. Але ніколи не забувай: він – Боже створіння, яке заслуговує на таку саму повагу, як і ти; душа, яку любить Бог, душа, за яку помер Ісус Христос. Навіть якщо він недобра людина – за всім цим стоїть Боже створіння, душа, яку Бог хоче звільнити від впливу зла. Тож дивімося на свого ближнього так, як дивиться на нього Христос.

Це непросто. Це вимагає зусиль. Але полюби свого ближнього так, як Бог любить його. Полюби свого ближнього, як ти любиш самого себе. Він – Боже створіння, душа, яку Бог любить і яку бажає спасти.

Ми бажаємо іншим спасіння, яке самі отримали, знаючи, що не заслужили на нього. Звісно, його ніхто не заслужив — ні він, ні вона, ні, зокрема, я.

То чому ж вони не повинні отримати те, що є у мене? Я хочу, щоб вони отримали те саме спасін-

ня, що і я, – вічне життя. Людям, які мене оточують, я бажаю спасіння в Ісусі Христі.

Так, я турбуюся про себе, Бог турбується про мене, отже, я маю турбуватися і про свого ближнього у повсякденному житті, цілком конкретно. Тут діє правило: те, чого ви очікуєте від інших, робіть для них. Любов до ближнього спонукає нас розмірковувати над кожним рішенням: які наслідки воно матиме для інших? Ці рішення стосуються не тільки мене, а й мого ближнього – іноді й у життєво важливих питаннях. Поводься так, як ти хотів би, щоб з тобою поводитися. Це практична порада. Утім, ми також бажаємо спасіння своєму ближньому, тому насамперед допомагаємо йому пізнати Бога, знайти Його та відчувати Його любов.

Тому ми покликані свідчити про Ісуса Христа у повсякденному житті – не тільки словами, а й своєю поведінкою. Саме так ми свідчимо про Нього людям. Я знаю, що повторююся, але це, як і раніше, важливо: нам необхідно потурбуватися про те, аби через нас люди відчували Божу любов. На нашому прикладі вони мають бачити, що можливо робити те, чого вимагає від нас Ісус Христос. Це реально. Через нас вони мають пізнати істину Євангелія і відчувати Божу любов. Це та допомога, яку ми хочемо надати їм.

Коротко підсумую: ми бажаємо зберегти свою свободу. Ми бажаємо допомогти ближньому отримати спасіння. Незалежно від нашого власного становища – доброго чи поганого – ми є вільними. Ми сприяємо спасінню ближнього, незалежно від того, як ми зараз відчуваємося. Ми молимося за душі в потойбічному світі, навіть якщо в нашому житті не все гаразд. З тієї самої любові, якою Бог любить нас і якою ми любимо себе, ми молимося про спасіння ближнього і намагаємося наблизити його до віри.

Тепер дуже конкретно: як ми молимося? За кого ми молимося в потойбічному світі? При цьому в кожного є свої власні імпульси, і це абсолютно нормально. Одна думка: подумай якимось про людей, у яких було нелегке життя, які допускали помилки. Запитай себе: «Як би я відреагував, якби був на їхньому місці?»

Брати й сестри, це того варте. Така вправа є корисною. Замість того, аби поспішно засуджувати: «Ах, вони!», зупинись! Спробуй це.

Уяви, якщо б ти опинився в такій ситуації, то як би ти вчинив? І ти відчуєш, як сильно потребуєш Божої допомоги. І тоді збагнеш, скільки втіхи й

підтримки Він дарує тобі, як Він близько до тебе. І мимоволі виникне бажання: «Милостивий Боже, дай моєму ближньому те саме. Допоможи йому так само, як Ти допомагаєш мені. Бо я самотужки не впораюся з цим. Слава Богу, що Ти є у мене».

На це можна подивитися й по-іншому: подумай про багатьох людей, які сьогодні знаходяться у такій ситуації, як і ти. Їхнє життя проходить паралельно до твого. Але у них немає доступу до Бога, немає втіхи, немає допомоги, немає надії, немає майбутнього. Уяви своє життя без Бога, без зв'язку з Ним. Раптом Він зник. Так почуваються люди, які перебувають у такій ситуації, як і ти, але без Бога. І тоді виникає бажання: «Милостивий Боже, дай їм те, що Ти даєш мені».

Святе Причастя

Я ще раз повертаюся до слів Апостола Райнбергера. Він особливо наголосив на спілкуванні з Ісусом Христом. Наша мета – наслідувати Його приклад і ставати дедалі більш подібними до Нього. Саме зараз, у світлі Святого Причастя, яке ми святкуємо на спомин про Ісуса Христа, ми згадуємо про те, наскільки важливим було для Нього спілкування зі Своїм Отцем. Він прагнув бути з Ним в єдності й повернутися до Нього. Це було для Нього важливішим за все інше. Він був готовий постраждати заради цього. Ніщо не могло зупинити Його. Навіть смерть не перешкодила Йому. Він вирішив: «Я прагну спілкування зі Своїм Отцем, чого б це не коштувало».

Але Він також прагнув спілкування з нами, людьми. «Я хочу, щоб вони були там, де Я», – говорив Він. Незважаючи на те, що люди зрадили Його, зневірилися в Ньому й покинули Його. Навіть Його учні покинули Його. Незважаючи на це, Він простив їм усе і помер за них. Їхні помилки й слабкості значили для Нього менше, ніж спілкування з ними.

Наскільки важливим є для тебе твоє спілкування з Богом? Що ти готовий віддати за нього? І наскільки важливим є для тебе спілкування з Божими дітьми? Чим ти готовий пожертвувати заради цього? Більше не буду ставити запитань. Пам'ятай про те, що ми святкуємо Святе Причастя на спомин про Ісуса Христа, бо бажаємо ставати все більш подібними до Нього. Це означає, що спілкування з Богом й один з одним має бути для нас таким же важливим, яким воно було для Самого Ісуса Христа.

Тому що ми грішники

Учення про первородний гріх від Апостола Павла до наших днів

Апостол Павло – Через Адама гріх увійшов у світ

Апостол Павло описує гріх не просто як окремо взятий поганий вчинок. Для нього гріх – це те, що тяжіє над усім людством як фундаментальна даність. У Посланні до Римлян він протиставляє Адама й Христа: через Адама у світ увійшов гріх і смерть, а через Ісуса Христа – милість, спасіння і нове життя. Поняття «первородний гріх» Павло ще не використовує. Але його думки стали важливою біблійною відправною точкою для вчення про первородний гріх. Апостол Павло знає про внутрішню роздвоєність людини: людина часто усвідомлює, що добре і правильно, але не чинить відповідно. Тому, згідно з християнським переконанням, вона потребує відкуплення через Христа.

Пелагій — Вибір на користь добра

Чернець Пелагій (близько 350/360 – 418/420 рр.), уродженець Британії, розставив інші акценти. Він особливо наголошував на свободі людської волі. Кожна людина має право самостійно вирішувати: чи чинити їй добро, чи зло. Хоча Адам є поганим прикладом, але його провина не поширюється на всіх людей. Тому, на думку Пелагія, ніхто не народжується з первородним гріхом. Людина завдяки своїй вільній волі може дотримуватися Божих заповідей і жити етичним і порядним життям. Саме цей особливий акцент на людській силі волі викликав заперечення інших учителів церкви.

Августин — Людина потребує милості

На думку отця церкви Августина Гіппонського (354–430 рр.), гріхопадіння змінило все людство. З часів Адама і Єви людина є внутрішньо вразливою і схильною до гріха. Відповідно до Августина, первородний гріх поширюється на всіх людей. Тому людина потребує не лише настанов чи доброго прикладу, аби чинити добро, а й Божої милості. Без неї зцілення неможливе. Хрещення звільняє від первородного гріха та єднає людину з Христом. Незважаючи на це, людина є слабкою і вразливою до зла. Усе своє життя вона залежна від Божої допомоги.

Бог – це любов, Бог – це милосердя. Ісус Христос не докоряв людям за те, що вони грішать. Він знає, що вони не можуть не грішити. Немає жодного сенсу в тому, аби Бог постійно докоряв нас за те, що ми є такими, якими є. Ми не грішники, бо грішимо. Ми грішимо, бо є грішниками. Бог не карає нас.

Першоапостол (нині на відпочинку) Жан-Люк Шнайдер

Лютер — Гріх проникає глибше

Мартін Лютер (1483–1546 рр.) запозичив чимало думок в Августина, але пішов ще далі. На його думку, гріх настільки глибоко вкорінився в людині, що їй власними силами годі знайти шлях до Бога. Гріховними є не лише окремі вчинки. Відповідно до Лютера, сама людина зіпсована гріхом і в глибині душі залежить від Божої милості. Хрещення дарує прощення й нове життя, але людина спасається тільки милістю і вірою. Добрі справи не спасають її, а є проявом віри.

Новоапостольська церква – Первородний гріх як стан віддаленості від Бога

Новоапостольська церква розглядає первородний гріх, насамперед, як віддаленість від Бога. З моменту гріхопадіння людина вже не живе у первісній близькості до Бога. Віддаленість від Бога стосується всіх людей. Хрещення докорінно змінює це: людина виходить зі стану віддаленості від Бога і наближається до Бога. Вона стає членом спільноти тих, хто вірує в Ісуса Христа. Хрещенням схильність до гріха не скасовується, хрещеним також не вдається жити безгрішним життям. Тому все своє життя людина залежить від Божої милості й прощення.

Трієнт – Хрещення дійсно оновлює людину

На Трієнтському соборі ((1545–1563 рр.) Католицька церква відреагувала на вчення Лютера й уточнила свою позицію. Собор наголошує на тому, що людина потребує Божої милості, і що хрещення усуває первородний гріх, хоча гріховність (конкупісценція) як схильність до гріха в людині залишається. Разом із тим Собор особливо підкреслює, що хрещення дійсно оновлює людину. Тому людина не повністю підвладна гріху. З Божою допомогою вона може робити вибір на користь добра, зростати у вірі й сприяти своєму власному оновленню.

Чи може Мати Ісуса бути грішницею?

Учення про первородний гріх тісно пов'язане із вченням про непорочне зачаття Марії. Упродовж багатьох століть точилися запеклі суперечки щодо того, чи могла Марія, Мати Ісуса, бути обтяжена первородним гріхом. У 1854 році Папа Пій IX проголосив непорочне зачаття обов'язковим догматом Римо-католицької церкви. Відповідно до нього, Марія, яка сама була зачата природним шляхом, «була з першої миті Свого зачаття, за винятковою благодаттю і милістю Всемогутнього Бога, у передбаченні заслуг Ісуса Христа [...] захищена від будь-якої скверни первородного гріха» (Катехізис Католицької церкви, 491).

Радикальний початок

Розуміння хрещення змінювалося упродовж століть: воно бере свій початок від ритуальних омивань в іудаїзмі, а через хрещення Івана увійшло в практику перших християн, ранньої церкви та епохи Реформації. Знову й знову виникали одні й ті ж питання: чому сприяє хрещення?

Перш за все, чи є хрещення ознакою віри? Чи Сам Бог діє у ньому? Чи є воно особистим рішенням, а чи початком звернення Бога до людини? Відповіді на ці питання змінювалися упродовж усієї історії. Одні акценти виходили на перший план, інші втрачали своє значення. Хрещення майже завжди проводить межу між старим і новим життям, між усім світом і спільнотою віруючих, між провиною і новим початком.

Коріння в іудаїзмі

Ще в епоху Старого Завіту ритуальні омивання (обмивання) відігравали ключову роль. Вони використовувалися для культового очищення і позначали перехід від нечистого до чистого. Упродовж століть такі обмивання формували релігійну практику іудаїзму. Віруючі, як правило, занурювалися у мікви, ритуальні ванни. За часів Ісуса виникають різні релігійні рухи, особливу увагу в яких приділяли чистоті. До них належали також есеї - іудейська громада, що вела аскетичний спосіб життя. Для них регулярні занурення у воду були частиною повсякденного життя. Чистота для них - це необхідна передумова спілкування з Богом. Підтвердженням є також так зване хрещення прозелітів. Людей, які переходили з язичництва в іудаїзм, приймали шляхом одноразового занурення у воду. Думки щодо походження та поширення цієї практики різняться. Тут проявляється уже те, що згодом стане важливим для християнського хрещення: усвідомлений перехід до нової релігійної спільноти. Але залишається одна важлива відмінність: людина сама занурюється у воду.

Іван усе змінює

З Іваном Хрестителем хрещення кардинально міняється. Іван виходить до Йордану й публічно закликає до покаяння.

На відміну від регулярних обмивань в іудаїзмі, хрещення від Івана приймають лише один раз. Воно знаменує кінець старого і початок нового життя. Але найголовніше те, що людина не охрещує сама себе. Хрестить Іван Хреститель. Хрещення стає тим, що його приймають.

Той, хто приймає хрещення, публічно визнає свою провину і висловлює бажання жити новим життям. Хрещення - це більше, ніж ритуал очищення. Воно знаменує собою рішучий розрив з минулим життям і усвідомлене навернення до Бога.

Ісус також приймає хрещення від Івана. Євангелія описують цю подію як початок Його публічного служіння. Під час цього хрещення особливо поєднані хрещення, прийняття Духа і Божественне послання. Це має вирішальне значення для майбутнього християнства.

Іванове хрещення докорінно відрізняється від християнського хрещення, яке з'явилося згодом. Це ілюструє сцена з Діянь святих Апостолів (Діяння 19, 1-7): Апостол Павло зустрічає людей, які прийняли тільки хрещення Івана. Лише згодом вони були охрещені в Ім'я Ісуса.

Ісус міняє ще більше

Молода християнська церква переймає традицію хрещення і розширює його значення. Воно стає не

Фотос. архів

«Апостол Томас Карлайл (1803–1855) заснував Католицьку апостольську церкву в Берліні / Німеччина у 1848 році

Вона описує обряд хрещення у пасхальну ніч: ті, що хрестяться, знімають свій одяг, віддікаються від сатани та його справ, заходять у воду, тричі занурюються у неї, помазуються елеєм і одягають біле вбрання. Вони вперше промовляють молитву «Отче наш». Уперше вони разом з громадою здійснюють таїнство Євхаристії.

Ціна нового життя

Які наслідки Святого хрещення Водю? Святе Хрещення водою означає кінець життя у віддаленості від Бога й початок життя з Христом. Воно наділяє силою для боротьби з гріхом. Хрещення, здійснене в Ім'я Триєдиного Бога, єднає християн один з одним. Хрещений у Новоапостольській церкві має право на постійну участь у Святому Причасті.
(див. КНЦ ВіО, № 490)

лише знаком навернення, а встановлює спільність з Христом.

Апостол Павло описує це як участь у смерті та воскресінні Ісуса (див. Римлянам 6, 3–4). Той, хто охрестився у Христа, символічно похований разом з Ним і воскресає разом з Ним до нового життя. Стара людина залишається в минулому, розпочинається нове життя. Водночас хрещення означає прийняття у церкву. Відтепер хрещеник належить Христу.

З давніх-давен церква пов'язує хрещення з діянням Святого Духа. Хрещення Водю і Святим Духом розглядаються не як протилежності, а як одне ціле. Поступово утверджується й тринітарне формулювання хрещення. Ще в «Дідахе», ранньохристиянському писанні, датованому приблизно 100 роком від Р. Х., описані перші встановлені форми практики хрещення. Навколо хрещення формується значний обряд посвячення. Дорослі часто готуються до цього роками. Цей катехуменат (посвячення) включає в себе навчання, духовний супровід і чіткі вимоги щодо способу життя.

Серйозність цього демонструє апостольська традиція, яку зазвичай приписують Іпполіту Римському і яка датується приблизно 215 роком від Р. Х.

Для багатьох людей хрещення означає не лише духовний поворот. Їхнє земне життя також радикально міняється. Родина може відвернутися від них, вони можуть втратити роботу, бо багато видів діяльності – від військової служби до виготовлення язичницьких ідолів – стають для християн недоступними. І постійно висить загроза смерті: у часи гонінь християнське віросповідання призводило до тортур, вигнання і смертної кари. Той, хто приймає хрещення, здійснює більше, ніж просто літургійний акт. Він переступає поріг, за яким розпочинається інше життя – з новими зобов'язаннями, новими прив'язаностями, новим уявленням про себе. Часто це також означає втрату того, що раніше забезпечувало підтримку.

У суперечці донатистів IV століття, названих на честь Доната, єпископа Карфагенського, йшлося про те, чи є хрещення недійсним, якщо його здійснює недостойний священник. Отець Церкви Августин перечив Донату: не достоїнство того, хто здійснює хрещення, робить таїнство дієвим, а Сам Христос. Тому хрещення, здійснене належним чином, не треба й не можна повторювати.

Чи потрібно було Ісусу приймати хрещення?

Ісусу Христу не потрібно було приймати хрещення, бо Він був безгрішним. Проте Він прийняв хрещення від Івана Хрестителя. Так Він прирівняв Себе до грішників. І показав, яким чином можна здобути праведність перед Богом (див. від Матвія 3, 15). Хрещення Івана – це хрещенням покаяння. Воно є вказівкою на таїнство Святого хрещення Водю, яке вершиться в Ім'я Триєдиного Бога.

(див. КНЦ ВіО, № 485)

Револуція перетворюється в інституцію

З Константинівським зсувом, названим на честь імператора Костянтина I, християнство на початку IV століття від Р. Х. у Римській імперії перетворюється з переслідуваної меншини у привілейовану і, зрештою, у державну релігію. Невеликі, часто пригноблені громади переростають у народну церкву. Хрещення, яке колись було знаком радикального рішення, стає звичною частиною суспільного життя. Револуція перетворюється в інституцію.

Тепер у таїнстві хрещення церква ставить на перше місце Божественне діяння. У центрі уваги вже не рішення людини, а звернення Бога до людини.

Передусім Августин впливає на цей розвиток. Його вчення про первородний гріх підкреслює, що кожна людина від народження залежить від Божої милості. Хрещення розглядається не тільки як знак віри, а й як звільнення від первородного гріха. Церковні синоди підкріплюють цю точку зору. Так, Карфагенський собор у 418 році прямо закликає до хрещення маленьких дітей, керуючись переконанням, що Божа милість передуює людині.

Водночас зростає значення хресних батьків. Вони від імені дітей промовляють сповідання віри і беруть на себе відповідальність за шлях дитини у вірі.

Що Ісус сказав Своїм Апостолам про хрещення?

Після воскресіння Ісус наділив Своїх Апостолів місіонерським дорученням: «Тож, йдіть, навчіть усі народи, хрестячи їх в Ім'я Отця і Сина, і Святого Духа» (Від Матвія 28, 19). Таким чином, хрещення - це завдання Апостолів. При цьому під «хрещенням» у Новому Завіті часто розуміють двоскладове хрещення - хрещення Водю і Святим Духом (див. Дії 8, 14 і далі). Святе хрещення Водю і Святе хрещення Святим Духом тісно пов'язані одне з одним.

(див. КНЦ Пів, № 486)

Нові акценти

Реформація XVI століття твердо дотримується хрещення немовлят, але відкидає багато складних літургійних форм. Реформатори прагнуть звести хрещення до його біблійної суті й не довіряють літургійним елементам, які сприймаються як церковна інсценізація. Суть залишається незмінною: у хрещенні Бог діє в людині. Проте реформатори розставляють по-різному акценти. Мартін Лютер розглядає хрещення як таїнство і обіцянку Бога, яка стосується також немовлят. Гульдрих Цвінглі підкреслює більше його знаковий характер і розуміє хрещення як видимий символ завіту Бога з людьми. Рух анабаптистів не визнає хрещення дітей і наполягає на свідомому хрещенні повнолітніх християн. Ці різні погляди й досі породжують дискусії щодо хрещення. Водночас воно вважається важливим екуменічним знаком. Багато церков спільно визнають хрещення за умови, якщо воно здійснене водою та в Ім'я Триєдиного Бога.

Стає простіше

З появою перших церковних споруд у Католико-апостольських громадах набула розвитку пишна літургія, яка відродила багато елементів ранньої церкви: літургійні шати, ладан, миро, освячену воду. Хрещення відбувалося урочисто і сприймалося як поворотний момент, як очищення, як прийняття до церкви, як початок нового життя з Христом. Починаючи з 1863 року,

» Статуя Апостола Павла перед папською базилікою Святого Павла за міськими мурами в Римі

**Новоапостольська обітниця кон-
фірманта сягає корінням тексту
літургії хрещення III століття**

Я відрікаюся від диявола, всіх його справ та сутності і віддаюся Тобі, о Триєдиний Боже – Отець, Син і Святий Дух! Клянусь з вірою, послухом і твердим наміром зберігати Тобі вірність до кінця моїх днів. Амінь.

зі складових католико-апостольського руху почала поступово виникати Новоапостольська церква. Її літургія стала значно простішою. Для цього були практичні підґрунтя: багато громад для своїх богослужінь знову почали використовувати звичайні приміщення. Водночас зростало бажання мати таку форму, яка б більше зосереджувалася на проголошенні слова і таїнствах. Складні літургійні елементи відходили на задній план.

Хрещення залишалося таїнством і знаком спасіння, але більше уваги приділялося його суті: діянню Бога над людиною через обмивання водою в Ім'я Триєдиного Бога. Разом із тим тривали інтенсивні роздуми щодо його значення.

Новоапостольське розуміння хрещення

У Новоапостольській церкві розуміння хрещення з перебігом часу також міняється. У центрі уваги завжди стоїть питання, яке супроводжує християнський світ від самого початку: що саме відбувається під час хрещення?

У ранньому апостольському русі хрещення Водою і Святим Духом були тісно пов'язані між собою. Хрещення Водою вважається необхідним першим кроком. Однак його повне значення можна побачити лише в контексті наділення Святим Духом через апостольський сан. При цьому хрещення інших церков, звісно, визнаються.

На початку XX століття Новоапостольська церква дала позитивну відповідь на питання про дійсність хрещень в інших конфесіях, але з умовою, що ці хрещення мають бути публічно визнані до здійснення Святого Запечатання. У брошурі «Питання та відповіді» 1952 року це звучить дещо стриманіше: на запитання, у чому полягає цінність хрещення,

Фото: nikiig/stock.adobe

Чому можна хрестити дітей?

Слова Ісуса: «Пропустить дітей, хай приходять до Мене, і не забороняйте їм, бо таким належить Царство Боже» (Від Марка 10, 14) указують на те, що й дітям необхідно надати доступ до Божих благословень. До них належать таїнства. У Новому Завіті є свідчення про те, що всі домашні хрестилися: «...і тут же охрестився сам і вся його родина ... і радів з усім своїм домом, що повірив у Бога» (Дії 16, 33-34, пор. також Дії 16, 15). До родини належали також діти. Звідси походить християнська традиція хрестити й дітей. Окрім того, під час хрещення дітей відповідальні за їхнє виховання беруть на себе сповідання віри в Ісуса Христа та відповідальність за виховання дітей у дусі Євангелія.

(див. КНЦ ВіО, № 489)

звершеного в іншій спільноті віруючих, відповідь звучить так: «Воно не має більшого значення, ніж екстрене хрещення до його підтвердження. Таким чином, укладення завіту з Богом не відбулося, адже дійство є неповноцінним».

« Першоапостол Ріхард Фер (ліворуч) у 1990-х роках ініціював процес, спрямований на більш відкрите розуміння хрещення, який його наступник Вільгельм Лебер (праворуч) завершив у 2006 році

Фото: архів

Чи є хрещення, звершене в іншій церковній спільноті, дійсним?

Так, хрещення Водю можливе і діє в усіх сферах єдиної Христової Церкви. Хрещення Водю є першим кроком на шляху до повного відкуплення. Скрізь, де хрестять водою в Ім'я Бога - Отця і Сина, і Святого Духа, воно є дійсним. Отже, хрещення Водю доручене усій Церкві. Підставою для цього є всеосяжна спасенна божя воля.

(КНЦ ВіО, № 493)

Жодна сила у світі

Упродовж століть форма, літургія і теологічні акценти хрещення неодноразово мінялися. Суть залишалася незмінною: людина хреститься і видимо вступає у спілкування з Христом та Його Церквою. Хрещення починається з малого - з конкретної людини. Але те, що воно започатковує, є доленосним. І жодна сила в цьому світі не може скасувати цього.

Наприкінці XX століття, під час служіння Першоапостола Ріхарда Фера, розпочалося переосмислення іншого порядку. У брошурі «Питання і відповіді» тепер сказано: «Хрещення Водю, прийняте в іншій християнській громаді чи церкві в Ім'я Триєдиного Бога, визнається Новоапостольською церквою як таїнство, що є чинним для неї. Передумовою для того, аби отримати народження згори, від Води й Духа, є підтвердження цього хрещення Апостолом або уповноваженим ним священнослужителем».

З 2006 року Новоапостольська церква визнає будь-яке хрещення, здійснене водою в Ім'я Отця і Сина, і Святого Духа. Це пов'язане із значно більш єкуменічним розумінням хрещення: хто хрещений водою в Ім'я Триєдиного Бога, хто вірує і сповідує Христа, той належить до Христової Церкви, незалежно від конфесійної приналежності.

Що відбувається в результаті Святого хрещення Водю?

У результаті Святого хрещення Водю відносини людини з Богом докорінно змінюються. Завдяки тому, що змивається первородний гріх, хрещений виходить зі стану віддаленості від Бога й опиняється у стані близькості до Бога. Він стає християнином. Завдяки своїй вірі та сповіданню Ісуса Христа охрещений належить до Христової Церкви.

(див. КНЦ ВіО, № 481)

Утрата довіри й контролю

Про значення води в Біблії

Фотоматеріал: AUNT YANN STUDIO/stock.adobe

Вода у повсякденному житті

Вода використовується не тільки для пиття, а й для очищення. У біблійні часи люди набирали воду з глеків або чаш, щоб вмиватися. Після довгих переходів вони обмивали ноги, перш ніж увійти у дім. Новий Завіт описує, як Ісус взяв на себе це завдання й умив ноги Своїм учням – по суті, виконавши працю раба (Від Івана 13, 1–17). У Біблії описані також ритуальні обмивання (Левит 15; Числа 19, 17–19); у ній згадуються чаші, спеціально встановлені для цього перед skinieю (Вихід 30, 18–21).

Воду використовували для прання одягу і миття речей. Без води неможливо було дубити шкіру, виготовляти глиняні горщики й виробляти текстиль. Тваринництво, сільське господарство й загоєння ран також вимагали використання води. Кілька біблійних історій пов'язані із зціленням у воді: Неєман зцілювався від прокази у ріці Йордан (2-а Книга Царів 5, 10 і 14). Біля купальні Витезда група хворих чекала, коли вода зрушиться. З геологічної точки зору Витезда є подвійною водоймою із верхнім і нижнім басейнами. Коли вода текла під землею з одного басейну в інший, то поверхня збурювалася – це природне пояснення того, що люди тлумачили як Боже втручання. З богословської точки зору ця думка зрозуміла: чоловік, який був паралізований упродовж 38 років, ніколи не мав можливості першим потрапити в басейн. Тому він зцілювався не водою, а словом Ісуса: «Устань, візьми постіль свою і ходи!» Ісус зцілює чоловіка, який був паралізований упродовж 38 років (Від Івана 5, 1–9). Вода – це місце, а не дієва причина. Ця думка поширюється й на наше розуміння таїнств.

Місце зустрічі: криниця

Слуга Авраама мав знайти Ісааку дружину: меопотамську жінку, готову переїхати до Ханаану. Він був терплячим, покладався на Бога й мудро влаштувався біля криниці, де жінки набирали воду (Буття 24). Криниці були осередком спілкування. Тут обмінювалися новинами, залагоджували суперечки й укладали шлюби. Не випадково в Біблії кілька любовних історій розпочинаються біля криниці: Ісаак знайшов свою дружину Ревекку завдяки слугі біля криниці (Буття 24). Яків зустрів Рахіль біля криниці (Буття 29, 1–11). Мойсей зустрів свою майбутню дружину Сепфору, коли біля криниці захистив доньок Рагуїла від пастухів, які прогнали їх геть (Вихід 2, 15–21). В іудейській Біблії криниця використовується як літературний елемент, що описує заснування нових родин і початок історій про завіт.

Усе залежить від дощу

Криниці використовувалися для врегулювання рівня води. На Близькому Сході дуже сухий клімат; посуха й нестача води є частиною повсякденного життя. Хоча річки Ніл, Євфрат і Тигр формували цей регіон, їхніх вод все ж було недостатньо. У Палестині люди здебільшого залежали від дощу й доступу до ґрунтових вод. Тому вони копали криниці, які досягали ґрунтових вод, і збирали дощову воду в цистерни.

Не дивно, що Біблія трактує дощ як знак Божого благословення: «...то Він [Господь] своєчасно даватиме твоїй землі ранній і пізній дощ, — і ти збиратимеш своє збіжжя, своє вино та свою олію; Він даватиме корм для твоєї худоби на твоїх полях. Тож поївши й наситившись», —

Море з безліччю назв

Тільки в Біблії Галілейське море згадується під чотирма назвами. У Старому Завіті воно називається Кіннерефським морем (Числа 34, 11; Ісус Навин 13, 27), на честь портового міста Кіннереф бронзової доби на його північно-західному березі. Іудейська назва «Кіннереф» у подальші століття в арамейській мові перетворилася на «Гінносар», а згодом - на «Геннісарет» у грецькій мові. Лука, бажаючи уникнути плутанини серед своїх грецьких читачів, використовує цю назву (Від Луки 5, 1). Іван називає його Тіверіадським морем (Від Івана 6, 1), за назвою міста на західному березі, названого на честь імператора Тіберія. Матвій і Марк зберігають давнішу назву — Галілейське море (Від Матвія 4, 18; Від Марка 1, 16). Сьогодні єврейською мовою це місце знову називають Кіннереф.

обіцяє Бог (Повторення Закону 11, 14–15).

У Новому Завіті Яків використовує цей образ, коли закликає християн чекати на приход Господа з таким же терпінням, з яким хлібороб чекає на ранній і пізній дощ.

Занадто мало, занадто багато

Вода часто не підвладна людському контролю. Згадаймо, приміром, Великий потоп (Буття 6). Під час сезону дощів невеликі струмки, як-от річка Кіссон, перетворювалися на бурхливі потоки, що змивали все на своєму шляху (Суддів 5, 21). Сильний дощ міг знищити врожай. Цей образ застосовується у Біблії до неправедних правителів: *«Нахабний безбожник оббирає бідних, наче нищівна велика злива»* (Приповістей 28, 3). Відсутність води також загрожувала життю. Йоїл яскраво описує це: *«І худоба рівнини поглянула до Тебе, бо висохли джерела вод, і вогонь пожер гарні околиці пустелі»* (Йоїл 1, 20).

Приборкувачі хаосу

Ізраїльтяни не були мореплавцями. Вони уявляли собі драконів і міфічних істот, подібних до Левіафана (Ісаї 27, 1), пов'язаних із царством мертвих (Єзекіїль 26, 19–20) і таких, що ховаються в морі. Це вселяло в них страх. І все ж це море – з усіма його жахами – перебуває під владою Бога.

Іноді Бог розташовує Свій народ саме там, де загроза найбільша. Рятуючись від розгніваного фараона, народ Ізраїлю раптово опиняється перед Чорним (Чернним) морем. За повелінням Бога море розступилося, й ізраїльтяни перейшли його суходолом. А єгиптяни потонули, коли Бог знову наслав потоп.

Ісус у Новому Завіті теж демонструє Свою владу над хаосом. На Галілейському морі Його учні відчайдушно борються з вітром і хвилями. Коли вони будять сплячого Ісуса, то Він наказує морю: *«Перестань, утихни!»* І вітер утих, і настала велика тиша. Йі учні, жажнувши, говорили один до одного: *«Хто ж Він такий, що і вітер, і море Йому підкоряються?»* (Від Марка 4, 39–41).

Жива вода

У біблійні часи люди віддавали перевагу джерельній або проточній воді перед застоюною водою з цистерн. Вони називали її «живою водою» (іврит: «майїм хайїм»). Але цей термін мав глибше значення, ніж просто смакове. В іудаїзмі жива вода – це релігійне поняття. Лише вода з природних джерел – річок, дощу, ґрунтових вод – могла забезпечити ритуальну чистоту. Саме тому ритуальні лазні, які називали міквами, будувалися так, аби забезпечувати їх проточною водою. Ось чому Іван Хреститель хрестив у річці Йордан, а не в цистерні.

Ісус використовує цей образ і наповнює його христологічним значенням. Біля Якової криниці Він розмовляв із самарянкою і запропонував їй живу воду – вічне життя, яке ніколи не закінчиться (Від Івана 4, 1–30). І зокрема Сам Ісус є джерелом, яке очищає й дарує життя.

Згодом Ісус знову повернувся до цієї теми й проповідував: *«Якщо хто спраглий, нехай приходить до Мене і п'є. Хто вірить у Мене, як каже Писання, ріки живої води з нутра його потечуть»* (Від Івана 7, 37–38).

Мартін Райнбергер народився 14 вересня 1967 року. Раніше працював фахівцем з економіки та організації виробництва. Перебуваючи в сані Апостола з 2020 року, він очолює апостольський округ Карлсруе й країни регіону Перської затоки. Одружений, має двох дітей.

Фото: з архіву видавництва

Двоскладове хрещення

Коли Бог діє, то відбувається більше, ніж людське око може сприйняти. Це особливо проявляється в церковних таїнствах: вони є видимими знаками, у яких Бог дарує нам Свою невидиму милість. Утім, хрещення – це не просто символічний акт, а початок нового життя у Христі. Новий Завіт показує, що це нове життя дарується у два етапи — через Воду й Духа. Лише у поєднанні обох актів милості розкривається повне розуміння того, що означає християнське народження згори.

У Катехізисі про це сказано так: «У Новому Завіті під «хрещенням» часто розуміють двоскладове хрещення – хрещення Водю і Святим Духом. Отже, Святе хрещення Водю і Святе хрещення Духом пов'язані одне з одним» (КНЦ, п. 8.1.2.2).

Відповідно, восьме положення Символу віри гласить: «Вірю, що хрещені водою мають прийняти через Апостола дар Святого Духа для набуття богосинівства й передумов стати первенцями у Бога». Тому, коли ми ведемо мову про хрещення Водю, не можна виключати хрещення Святим Духом – обидва таїнства нерозривно пов'язані одне з одним і разом становлять народження згори, від Води й Духа.

У колі сім'ї Святе хрещення Водю часто сприймається як урочистий момент. Після богослужіння усі збираються разом, відвідують ресторан і вітають нового члена християнської громади. Натомість Святе Запечатання іноді сприймається швидше як церковний обряд, який «є невід'ємною складовою» або вважається особливою ознакою нашої Церкви, що відрізняє її від інших християнських спільнот.

Але з теологічної точки зору Запечатання – це значно більше, ніж просто ознака, яка визначає церковну ідентичність. У ньому завершується те, що було розпочато у Святому хрещенні Водю: народження згори, від Води і Духа. Обидва священнодійства є таїнствами – основоположними проявами Божої милості. Вони здійснюються над людиною для того, аби вона отримала спасіння, була прийнята до життєдайного спілкування з Богом і перебувала в ньому.

У такому розумінні Святе хрещення Водю і Святе Запечатання не можна розглядати окремо одне від одного. Чи дитина, чи дорослий приймають хрещення або Запечатання – і те, й інше є причиною для глибокої вдячності й щирої радості в громаді та в сім'ї.

ПОРАДИ БАТЬКАМ

Як допомогти дитині, якщо її цькують?

Ми, віруючі батьки, виховуємо своїх дітей у вірі й прищеплюємо цінності, які Ісус продемонстрував нам на власному життєвому прикладі. Однак любов до ближнього, доброзичливість і відкритість до тих, хто відрізняється від нас, у сучасному світі не скрізь цінуються. У результаті чого дітей можуть піддавати остракізму чи навіть цькуванню через те, що вони не беруть участі в жорстоких

учинках проти інших дітей або навіть тому, що в неділю відвідують церкву. Наведена нижче інформація пояснює, як правильно реагувати в такій ситуації і що можна зробити, аби запобігти її ескалації. Це короткий виклад, і він у жодному випадку не претендує на висчерпність. Більш детальну інформацію можна знайти на спеціальних сайтах.

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ЦЬКУВАННЯ

- **Профілактика:** батькам треба укріплювати впевненість дітей у собі, аби в ситуаціях, коли вони стають жертвами негативного ставлення, вони не втрачали рівновагу. Чим меншу реакцію викликає образа чи злісне зауваження інших, тим менш цікаво стає їм продовжувати робити це.
- **Звернення до почуттів та їхнє вираження:** негативні почуття слід сприймати та обговорювати так само серйозно, як і позитивні. Лише тоді, коли діти завжди можуть відкрито висловлювати свої почуття, а батьки показувати, що теж час від часу сердяться чи сумують, діти будуть відкрито звертатися до батьків у стресових ситуаціях.
- **Ретельний аналіз ситуації:** не кожен конфлікт є цькуванням. Однак якщо зловмисні дії чи напади на одну й ту ж дитину відбуваються багаторазово й упродовж тривалого часу, то це вважається цькуванням (булінгом). Діти, які страждають від цього, можуть мати сумний вигляд, раптово уникати певних місць чи людей; у них можуть розвинутися проблеми зі сном або вони можуть дедалі більше замикатися в собі. Ознаки бувають різноманітними.
- **Активні дії:** важливо делікатно підійти до вирішення проблеми. Краще описати свої власні спостереження: «Я помітив, що ти став менше, ніж раніше сміятися й розмовляти зі своїми друзями», а не ставити прямі запитання. Це дозволить поступово підійти до теми й уникнути тиску на дитину.
- **Звернення по допомогу:** якщо мова йде дійсно про цькування, то не слід прямо вступати в конфронтацію з дитиною-агресором чи її батьками. Це може призвести до посилення напруженості й погіршення ситуації. Краще звернутися по допомогу до консультативного центру або до служби примирення (медіації).

Симона Майстерганс — кваліфікований педагог дошкільної освіти та фахівець із роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Вона також викладає у недільній школі й проводить заняття з підготовки до конфірмації. Окрім того, вона є членом робочої групи «Діти та освіта» у Швейцарії.

Фото з особистого архіву

Україна. Святкові богослужіння Апостола Будника в окрузі «Схід»

У суботу, 28 березня 2026 року, у Миколаєві й у Вербну неділю, 29 березня 2026 року, в Олександрії Апостол Будник проводив святкові богослужіння. Він служив словом із Євангелія від Луки 19, 36–37: «А коли Він їхав, стелили свою одежу на дорозі. Як наблизився Він до підніжжя Оливної гори, багато учнів почали з радістю хвалити Бога гучним голосом за всі чудеса, які побачили».

Під час богослужіння в Миколаєві Апостол дарував благословення з нагоди золотого весілля священнику на відпочинку Анатолію Морилову та його дружині Тетяні. Священник Морилов понад 30 років служив братам і сестрам громади Гольми. Після богослужіння ювіляри поринули в атмосферу радості, численних побажань благополуччя від братів і сестер по вірі.

Того ж дня в громаді Кам'янське окружний євангеліст Віктор Бобров провів вінчальне богослужіння і дарував шлюбне благословення диякону громади Сергію Сметані та його дружині Діані. У неділю молодята приїхали в Олександрію, де Апостол проводив богослужіння. Він побажав їм щастя, сімейної радості й вірності Богу.

Фото: НАЦ України

Миколаїв. Апостол дарує золотому подружжю шлюбне благословення

Миколаїв. Спільне фото з Апостолом

Кам'янське. Під час шлюбного благословення

Олександрія. Спільне фото з Апостолом

ВИХІДНІ ДАНІ:

Часопис «Наша новоапостольська сім'я», № 8, 2026 р.

Засновник: Релігійна організація «Управлінський центр Новоапостольської церкви в Україні», проспект Тичини, 18-А, м. Київ (за дорученням Міжнародної Новоапостольської церкви, м. Цюрих, Швейцарія).

Адреса редакції: вул. Збаразька, 8а, 46002 Тернопіль, Україна; тел./факс: (+380352) 524732; p.bich@nak.org.ua сайт: nak.org.ua;

Головний редактор: Будник Анатолій Феодосійович

Відповідальний редактор: Бих Павло Євгенович

© **Видавництво:** Фрідріх Бішофф Гмбх, м. Франкфурт-на-Майні/Німеччина;

Друк: ТОВ «Терно-граф», вул. Текстильна, 18, 46020 м. Тернопіль, Україна; тел. (0352) 51-91-65, 51-91-64; e-mail: terno-graf@ukr.net

Наклад: 400 прим. (українською мовою).

Часопис поширюється безкоштовно серед парафіян Новоапостольської церкви та зацікавлених осіб.

Ми з вдячністю приймемо пожертви на видавничу діяльність.

Отримувач платежу: Релігійна організація «Управлінський центр Новоапостольської церкви в Україні», проспект Тичини, 18-А, м. Київ.

Банківські реквізити:

IBAN р/р UA86320984000002600524 0016749 в АТ "ПроКредит Банк", МФО 320984, ЄДРПОУ 14301165;

або IBAN р/р UA77 322669 00000 2600 130 023 5975 (UAH) в АТ «Ощадбанк» м. Київ, МФО 322669

Призначення платежу: добровільні пожертвування від ...

© Цей часопис і всі опубліковані в ньому матеріали захищені авторськими правами.

На повний або частковий передрук матеріалів, а також їх будь-яке копіювання і поширення вимагається дозвіл видавництва